

KISPESTI HIRLAP

TÁRSADALMI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik szombaton.

Előfizetési árak:		FELELŐS SZERKESZTŐ:	FŐMUNKATÁRS:	Hirdetési díjak:	
Egész évre	4 forint	HOLBESZ JÓZSEF.	BARTOS GYULA.	Egész oldal	25 frt — kr.
Fél évre	2 „	KIADÓ:		Fél oldal	14 „ „
Negyed évre	1 „	A LAPTULAJDONOS-BIZOTTSÁG.		Negyed oldal	8 „ „
Egyes szám ára 10 krajczár.				Nyelvezet oldal	5 „ „
— Nyilttér sora 50 kr., Bélyeg-díj 30 krajczár. —				Tizenhatod oldal	4 „ 50 „
SZERKESZTŐSÉG:				Legkisebb hirdetés	1 „ 50 „
Kispest, Nagy Sándor-utca (Holbesz-ház).				KIADÓHIVATAL:	
				Kispest, Nagy Sándor-utca (Holbesz-ház.)	

Halottak napján.

-- Elmélkedés. --

Szenteljük e napot a békének.

Ugyis foly köztünk a zajos háboru egyremásra, párt párt ellen, ember ember ellen agyarkodik, de nézzük csak; mi az a párt, mi az az ember: semmiből semmi.

Halottak napján az emberiség halottainak emlékét ünnepli gyászosan, miként a fájdalomhoz illik.

Megemlékezünk mindnyájan elhunyt szeretteinkről, kik már nyugosszák az örök álmot s nem veri fel többé őket gondja az élet súlyos terheinek.

Esső mossa, szélvész pusztítja sirjukat . . . csak a kegyelet keresztfája emlékezteti az embert, hogy kedves porokat rejt alatta, kik egykor velünk és értünk élve, boldogságunk eszményei valának.

Többé nincsenek körülöttünk . . .

Hiányukat soha sem érezhetjük annyira, mint halottak napján, midőn minden szem könnytől nedves, minden arc a fájdalomtól bánatos és a halandó beismerni kénytelen, hogy a palota és kunyhó lakosainak egyképen ugyanazon sorsa van: az enyészet!

Isten bölcs rendelete s végzete, hogy a halálban lássa az emberiség kicsinyiségét és a temetőben az egység, a földön soha, de soha fel nem található valódi egyenlőség nagy eszméjét valósította meg.

Halottak napján minden érző szív a feltámadás nagyszerű mezejére, a temetőbe siet, hogy ott a porladás rendítő színhelyén buzgón imádkozzék nyugvó kedveseieért.

Keressük fel mi is kegyelettel drága halottaink sírját, ejtsünk felettük egy könyvet, a szeretet igaz könyvét; mondjunk el sírjuk felett egy buzgó imát, hogy a szeretet és az áhitat ölelkezve repüljön Isten trónjához . . . Boldogok, a kik megvigasztaltatnak! — A könyv és az ima megkönnyíti fájdalmaikat.

Ily nagy nap fájdalomának hatása megszoktatja velünk a temetőt, mely elvégre legutolsó menedéke küzdelmes életünknek.

Oh a temető mindent eltemet!! . . .

Mily különös! halottak napján a temető sírkövei közt zsonganak az élők és a néma sírkövek ott állnak e zsongás közt mozdulatlanul, mereven, mintha megkövesült alakja volnának azoknak, kiknek ottlétét jelzik s kísérteties méltósággal néznek a szenvedély hurczolta emberi rajt, mely halált felve, boldogságot keresve bolyong a halottak méltóságos országában. Minden kő egy-egy tanutétel arról, miszerint az illető a halálküzdelmet már kiállta és a legrettegettebb pillanaton átesett, ott zsongnak, bongnak az élők, szívökben a halálfélelem fojtott érzelmével s nézik a még sirtalan tért, hova majd az ő sírjokat ássák meg.

Igen, mert mindnyájunknak meg kell halnunk.

Valamint az éltető napnak felkelő sugarai fényt árasztanak bolygó földünkre és a lenyugvó, eltűnő sugarak után pedig homály és sötétség áll be, ugy az embernél is az élet világosságot hűtő nap, ennek lenyugvása után bekövetkező sötét árny, a halál.

»Lenni, elmúlni, az elemekkel összevegyülni — ez félreismerhetetlen és szigorú végzetünk!» De lelkünk halhatatlan!

A halál jelenségében az egyszerű laikus oly rémes és ijesztő fogalmat lát, holott a nyugodtan vizsgálódó a felbomlott anyagnak csak azon átalakulását veszi észre, mely már a chaos tüzeiben égett.

És ha ezen átalakulás a villám százszoros sebességével, vagy a sziklahalmazok évezredekén áttartó porladásának lassúságával ment is volna végbe, az élettől megfosztott anyagok a folyton átalakuló világ egyetemében új életre ébrednek.

Szétoszlás nélkül új élet eszméje nem is képzelhető.

A halál pedig szétoszlás, mely csiráját teszi le a bekövetkezendő átalakulásoknak, a bekövetkezendő új életnek.

A halál azon egyedüli igazságos tényező, mely mindenkinek egyenlő mértékkel mér, mely nem tesz kivételt ember és ember között, mely egyenlővé teszi a királyt és koldust, a tudóst és tudatlant, — mely megállítja a világhódító hőst utjában, kioltja a lángésznek fénylő fáklyá-

A „KISPESTI HIRLAP” TÁRGYAJA.

Halottak napján.

Kimenjek-e én is
Édes rózsám hozzád?
Kívgyém-e én is
Fájó szívem gondját?

Hiszen oda künn most
Ünnep van tinektek,
Ott áldoznak a ti
Szent emlékeiteknek.

Mit háborgatnálak
Oda künn én téged?
Hallhattál már sokszor
Siralmas beszédet,

De azért még olyat
Nem hallottál soha:
Mit szomszóságom
Mostan elmondana.

Megcsaltalak téged,
Nagyon megcsaltalak,
Kifejezni azt jól
Nem lehetnek szavak!

A hogy eltávoztál
Jó angyalom! innen
Még szerettelek én
Tanúim rá az Isten!

S azontul sírodhoz
Sokáig kijártam,
Gyönyört találtam a
Szívem fájdalmában,

Hogy csak léged szeret,
Hogy csak érted szenved;
Hej! de pártos a szív,
Annak más is kellett!

Nem volt elég neki:
A te szent emléked,
A jól ismert útról
Idegenre lépett;

Hűtelen lett hozzád,
Mást kezdett szeretni
S a te emlékedből
Nem maradt meg semmi! . . .

De meg vagy boszulva,
Mert a kit szerettem,
Épp úgy mint én téged,
Szinte megcsalt engem.

Megbocsáthatasz-e még?
— Oh! nincs arra válasz!
Tudom, ha szolhatnál
Szólnál, megbocsátasz;

De nem válaszolhatsz
Kérdésemre vissza!
Hulló könnyeim a
Sír göröngye issza!

Megbánás könyvei,
Engem vádló könyvek
Csak hullnak, csak hullnak,
Soha meg nem szűnnek.

Holbesz József,
nyug. plébános.

ját, elcsendesíti a szenvedélyek vihara által felkorbácsolt hullámokat.

A halál azon nyugpont, azon határvonal, hol az élet útjain kifáradt vándor édesdeden megpihen.

Fölötte szép s kegyeletes szokás az, hogy évenként egy napot szentelünk a halottak emlékének. Hisz mindenkinek vannak kedves hallottai, kik megérdemlik, hogy e napon néhány kegyeletteljes gondolatot, vagy igaz könyvet szenteljünk emléküknél. Megérdemlik azt, hogy évenként egyszer elhagyva a világ zaját az ő csendes országukba menjünk és egy koszorút, egy emlékvirágot tegyünk síremlékükre.

Maga a természet is ez időtájt haldoklik. Kivetkőzik himes köntöséből és a fák elsárgult levelei zörögve hullanak le és ime: mégis ott virulnak a természet szép gyermekei, diszitve a síremlékeket, a büszke gránitot ép úgy, mint a rozzant fakeresztet.

Mindenütt koszorúk! Piros rózsza, fehér rózsza, mosolygó kék nefelejts, gyöngyvirág koszorúk, a kegyeletnek jelei a halottak birodalmában.

De mit is adhatna mást az élő a halottnak? Ha kedves volt, tudja, mennyif vesztett el benne s tehet-e egyebet, minthogy reszketve hajoljon sirja fölé, a drága hantra és sirjon, zokogjon fájó könyveket.

És ha ellensége pihen a sirban, nem-e készíti a halál gondolata arra, hogyha éltében meg nem bocsátott neki, most a sirhant fölött rebegeje el a bocsánat őszinte szavát, hogy kiengesztelje az elköltözött halhatatlan lelkét, szellemét.

Mindenütt a pusztulás, a halál jelével találkozunk; minden — a haldokló természet, a sirhantok, a járó-kelők bús gondolatokba merült arca, a halált — az enyészetet juttatja eszünkbe, ezt sivitja fülünkbe az ősi szél, mely végig sir a lombtalan fák galyain.

Halál és enyészet, — suttogják a virágocskák, sziszegik a fáradt fűszálak. Feltámadás, új élet — hallatszik ki a lángok lobogásából.

Halál és feltámadás, enyészet és új élet — mennyire ellentétes fogalmak.

A halál.

Még tegnap mosolygott, ma már ott fekszik kiterítve a ravatalon: még tegnap virágok hervadtak keblén, ma már ő fekszik ott, megtörve, elhervadva a koszorúk között. Még tegnap tej arczán rózsák mosolyogtak, ma már a rózsák eltűntek és a tej arczra ráfújta borzalmas lehelletét a — halál.

Borzasztó! az az ajk már nem fog mosolyogni, nem fogja mondani »szeretlek«; az a két fekete szem, két fekete gyémánt, nem fog többé oly édesen nézni, nem fogja sugarait rávetni arra a szegény fiúra, ki ott áll némán, halaványan a ravatalnál.

Miért? Az ajk viasz színű, a fekete gyémántok megtörve és a lélek messze, messze, egy szebb hazába vándorolt.

Ott állanak körben mind, szülői, testvérei, barátai, ott áll az a halavány ifju is, mind, a kik szerették és fájdalom! minden szeretetük nem képes abba a szép halavány testbe egy szikrát átcsókolni abból, amit oly könyörtelenül elrablott — a halál.

Ej van, nincs hold, nincs csillag, sötétség omlik el az egész tájon.

Mintha gyászleplelt vont volna a természet a föld felett, mintha gyászolta volna remekei egyikének széthullását.

Sehol semmi nesz, sehol egy pislogó világsem. De mégis ott az egyik szobában mintha halavány fény derengne, vagy talán csak a

S mégis a feltámadás bűvös betűit olvassuk a koszorúba font virágok szirmain, mely oly édes visszhangként rezg szivünkben.

Kimegyünk a temetőbe, mint látogatók, kifejezést adandók, hogy a halál és élet között vajmi csekély a válaszfal: hiszen ki tudná azt megmondani, vajjon csak egy rövid év mulva is, nem-e mi leszünk a látogatottak!?

Az idő minden nap egy-egy lapot fordít életünk könyvében s boldog az, ki az elfordított lapok tartalmán megnyugvást érez, boldog, ki, bármikor lepi meg a halál szent angyala, bátran elmondhatja: »Istenem, embertársaim és drága hazám iránt tartozó kötelességeimet hiven, szentül, lelkiismeretesen teljesítettem«.

A jövő még bizonytalan, remény és kétségbeesés harcognak egymással és szerencsés az, ki e küzdelmek közepette szilárdan megáll.

Minden egyes sir gödrében megsemmisül az emberiség erőlködése és hű küzdelme. Elsimulnak a szenvedély keltette háborgó hullámok. A rangkülömbőség, felfuvalkodottság, mind-mind elvész, csak az egyenlőség legfenségesebb eszméje nyer kifejezést.

A bíbor bűzös tetemet takar, a fenségre homály borul, a ragyogó koronát rozsdá fogja meg, a koldusbot nem aláz meg — a korona és koldusbot mindkettő egyforma jelvény, mely nem boldogít s nem fáj többé!

Ott a temetőben valamennyien egy igazságos anya keblén ölelkeznek az egyenlőség nagy eszméjében.

A sápadt halál kiegyenlítette mindazon viszályokat, melyeket az erőteljes élet nem bírt legyőzni.

A halottak e néma szózata szól az élőkhöz, hogy addig, míg viruló tetterőnk tart, egyesüljünk megdicsőült elődeink emlékében, kik mint nemeskeblű, önzetlen úttörők, lelkes harczot vívtak e drága magyar hazának, e drága magyar földnek, mely őseink szent vérével van megöntözve s mely alatt apáinknak dicsőségben szendergő porai nyugosznak, boldogságáért, lelkes harczot vívtak a jelen ivadéknak üdvéért.

képzelet? Nem! Ott a ravatal mellett áll az a halavány ifju, annak a letört virágnak hervadó párja.

Magas homlokán mély barázdát vont a csak néhány órai bánat és szemében oly bánatos, oly lemondó, de egyszersmind oly zavart fény csillog.

Ott áll, szeméit merően kedvese arczára szegezve.

Nem akarja hinni a szörnyű valót, kételkedik benne, nem hisz saját szeméinek, nem érez semmit, lelke eltompult és csak egy gondolat, egy csalfa remény élteti: »Hátha ő él?« Szegény fiu!

A mint ott merően nézi, úgy rémlik előtte, mintha mozdulna, mintha azok a selyem pelyhektől árnyékolt pillák lassan felemelkednének és az a két fekete gyémánt ismét úgy ragyogna, ismét oly fényt lövellene mint tegnap.

Az izgatottságtól remegve lép közelebb a kedves hullához, nézi hosszasan a kedves vonásokat, nézi és szeme könnyekkel telik meg.

Majd úgy tetszik, mintha kezét emelné fel a halott, mintha ajka mozogna, szeméi ragyognának s hívólag intene felé.

Ösztönszerűleg tárta ki karjait és a kedveshez akart rohanni, reá borulni, a kedves ajkakat ezer csókokkal elhalmozni s megkérdezni tőle: Ugy-e édesem! ez csak egy gonosz álmom?

De hajh! lábai a földbe gyökerezvék, karjai bénultan hullanak le, szeméi elhomályosod-

És ha a mi életünk szintén lezajlik, életünk emléke éljen és feltámadjon a jövő ivadéknak fényében és dicsőségében!

Holbess József,
nyug. plébános.

Királyunk Ő Felsége a néprajzi missió-kiállításon.

Folyó hó 27-én délután egy órakeror napsugaras, verőfényes időben magas látogatásával tisztelte meg Királyunk Ő Felsége Budapesten a nemzeti múzeumban az építendő kispesti róm. kath. templom javára Ribényi Antal plébános által nagy fáradozás és odaadással rendezett néprajzi missió-kiállítást.

A múzeum kertet a rendőrség elzárta, a kiállítástól pedig a közönséget eltávolították, hogy a király zavartalanul tekinthesse meg a távoli műveletlen népek kulturájának, szokásainak, erkölcsének tanúságait, így a nép jó eleve a múzeum előtt kezdett gyülekezni és mire a király nyitott kocsija megérkezett a múzeum környékén nagy tömeg hullámzott.

A múzeumba vezető főlépcső alján Ő Felségét a kispesti Rudolf-fogadalmi templom országos s a kispesti végrehajtó bizottságának tagjai várták.

Jelen voltak dr. Wekerle Sándor az országos bizottság elnöke, dr. Breznay Béla egyetemi tanár a végrehajtó bizottság elnöke, Cziklay Lajos hirlapíró, az országos bizottság előadó-jegyzője és a maga nemébe páratlanul ígérkező Rudolf emlék-album szerkesztője, Wlascics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter, Széchényi Gyula gróf fő lovászmester, Szapáry István gróf belső titkos tanácsos, Apponyi Lajos gróf magyarországi udvarnagy, Reviczky Ambrus cs. és kir. kamarás, Szalay Imre miniszteri tanácsos, nemzeti múzeumi igazgató, Rudnay Béla főkapitány stb.

Az országos bizottság egyházi elnöke a gyengélkedő Schuster Konstantin váci püspök képviselője, Ő Felsége fogadtatására megjelentek Csávolszky József, dr. Miltényi Gyula kanonokok és Balás Lajos püspöki titkár.

nak, agya, vére tűzben ég, arczán az iszony és borzalom kifejezése ül.

Futni akarna, de nem tud és borzadva látja, hogy egy utálatos szörny közeledik feléje, kinek üres szemgödréből izzó láng lövel ki — a halál.

Kétségbeesve nézi, gondolkodni nem tud s minden erejét és lelkét szemébe helyezi.

Az undok szörny pedig lassan közeledik, odahajol a koporsóban fekvő ártatlan angyal-arcra és undok száját odatapasztja a lányka megsárgult ajkaira.

A szegény fiu a lárványt nem bírja elviselni, legyőzve félelmét, kirántva önönmagát a fásult közöny s tompa zsibbadtságtól, odarohan a szörnyhöz és elakarja vonszolni kedvese tetemétől.

Az undok arcz pedig visszfordul, borzasztóan, kísértetiesen kaczag, aztán csontkarjaival az ifjut öleli át, hogy azt is eljegyezze magának utálatos csókjával.

Az pedig rémitően felkiált s tompa zuhánással rogy kedvese ravatala mellé.

Másnap reggel menyasszonya ravatalánál aléltan találták Peterdy Bélát.

Az aléltágból borzasztó világba ébredt. Agya megzavarodott, folyton fut, mert: »ott-ott — nem messze — egy undok alak viszorítja rá fogait — a halál!«

Holbess József,
nyug. plébános.

A kispesti végrehajtó bizottság tagjai közül a fogadtatáson voltak: Holbesz József nyugalmazott plébános, Dorfner Antal közigazgatási, Gesztesy Miksa adóügyi jegyzők, Varga János a bizottság pénztárnoka és Szomjas Sándor birtokos.

A király tábornoki ruhában pontban egy órakor Paar gróf ezredes főhadsegéd és Dietrichstein herceg őrnagy szárnysegéd kíséretében az utcai közönségriadó eljenzése között szállt le kocsijáról.

Dr. Wekerle Sándor néhány szóval üdvözölve a Felséget megköszönte a látogatást, mire Ő Felsége azt felelte, hogy örömmel jött el, ezután a társaság a Királylyal az élen felhaladt a lépcsőn, az oszlopcsarnokba érkezvén dr. Wekerle Sándor bemutatta Ő Felségének Schuster Konstantin váci püspök képviselőit, a kik kegyelmes főpásztoruk megbízásából az egyházfejedelem, mely sajnálatát fejezték ki, hogy huzamos gyengélkedés miatt személyesen nem jöhetett el hódolatának bemutatására.

Régóta beteg már ő exceleniája? — kérdezte Ő Felsége Csávolszky kanonoktól és tulajdonképen mi baja? — A lábai fájnának, Felség!

— De nem ágyba fekvő beteg?

Csávolszky kanonok megnyugtatta, hogy a baj már javulófélben van és a Király üdvözetét küldte a püspöknek.

Azután dr. Jankó Jánost a kiállítás rendezőjét mutatták be, a ki a tárlaton keresztül kalauzolta Ő Felségét.

A Király az érdekes gyűjteménynek minden szekrényét nagy figyelemmel nézte meg. Dr. Jankó János szakértőleg magyarázta a dús gazdag kiállítás nevezetes tárgyait. Ő Felségét igen megörvendeztette, dr. Jankó János azon kijelentése, hogy ennek a kiállításnak főbecsét azon körülmény biztosítja, miszerint az együvé került tárgyakat kizárólag a katolikus egyház külső misszionáriusai gyűjtötték össze a világ legelhagyottabb részeiből.

Érdemes tárlat ez — mondá a Király — már azért is, mert minden tárgya eredeti, helyén működő misszionáriusoktól való és így hitelességéhez, valódiságához szó nem férhet.

Nagy tetszéssel nézte a kínai gyűjteményeket, majd a zulu és kaffer iskolából való, igazán szép rajzokat, kézimunkákat.

Szép, nagyon szép, mondta többször. Alig hinné az ember, hogy zulu-kafferek munkája.

Az új guineai kő- és fa-cszközök kiállításánál megjegyezte: no, ezek még nem igen ismerik a kulturát.

A kelet-indiai csoportnál feltűnt a Királynak egy olyan halászhaló, mint a milyent a mi halászaink használnak.

Ugy-e nálunk is ilyenek a halászhalók? kérdezte vezetőjétől.

Igen is Felség! felelte Jankó.

Nos és Kelet-India és a Magyarorszag között levő területen másféle halókat használnak?

Nem Felség! ezekhez hasonlókat mondá dr. Jankó.

A magyar hittérítők gyűjteményénél apróra megnézték mindent. A mikor Jankó János megmondta, hogy Zimmermann hittérítő atya ott halt meg a távol keleten, azt felelte Ő Felsége:

Hivatásának lett áldozata, ez nemes dolog.

Mikor pedig Jankó egy másik magyar embernek Fennichel ornitológusnak Ausz-

tráliában tudományos kutatása közben bekövetkezett halálát is megemlítette, a Király elismerését fejezte ki a magyar tudósok iránt mondván:

— A magyar tudósok dicséretre méltóan keresik fel a legtávolabb országokat is a tudomány érdekében.

Natal népeinek kiállítását nézvén a Király, két kis fapadra mutatva, megkérdezte, hogy mi az?

— Párna, Felség! A kisebbik egy embernek való, a hosszabbik kettőnek. Két embernek? No, nem nagyon kényelmes, mondá a király.

Wlassics miniszter azután megkérte a királyt, hogy Cziklay Lajos által az építendő kispesti templom jávára kiadandó album részére írja be nevét az emlékkönyvbe. Ő Felsége oda nyilatkozott, hogy már sokat hallott erről az albumról, melybe a királyi ház tagjai is küldtek dolgozatokat és készséggel beírta nevét a látogató könyvbe, hogy aláírása onnan az album számára elkészíttessék.

Az oszlopcsarnok bejáratánál egy leterített szekrényen járt egy pillanatra a Felség szeme, a melyben Rudolf trónörökös emléktárgyai vannak kiállítva és a melyet a látogatás alkalmából a Király atyai szívé iránt való gyöngédségből takartak el.

A szemle után katonásan üdvözölvén Jankót megköszönte Ő Felsége a kalauzálást s megkérdezte:

— A kiállítás bezárása után ez a sok érdekes tárgy nem marad együtt?

— Még nem tudjuk, hogy mi történik a tárgyakkal, mondta Jankó, Wlassics miniszter közbeavatgott:

Megvesszük a nemzet múzeum számára Felség! már egy külföldi huszonöt ezer forintot ígért e tárgyakért.

— No, ennek igen örülök felelte a Király és a látottak felett a legnagyobb meglepedését fejezte ki, köszönt s távozott.

A távozó Királyt az összegyűlt nép lelkesen megéljenzette.

Csak az volt kár, hogy a kiállítás megteremtője Ribényi Antal plébános akadályozva volt a Felség fogadtatásán való megjelenésben.

1896. október 28.

A koczka eldőlt. A piros és fehér toll elkeseredett harca megszűnt,

A piros toll győzött.

A hangulat mely a választás izgatott napjai alatt a barátban is ellenséget támasztott és viszont, visszatér csendes medrébe.

Azok a szép remények, melyekkel Ladányi László főszolgabíró megválasztása elé nézett a kerület, porba hullottak.

De hogyan is történhetett az meg, hogy Ladányi László zászlaját a kerület győzelemre nem vezérelhette.

Egy bizonyos, hogy a párt későn szervezkedett, melynek nyomait a választás magán is viselte. A fővezérlő pedig a legnépszerűtlenebb ember kezébe lett letéve.

Ennek az egy körülménynek kell főleg beszámítanunk azt, hogy pártja színei győzelemre nem jutottak.

A csalódás mindazonáltal nem a személynek szólt, mert Ladányi népszerűségét, melyet rokonszeves modora és fenkölt gondolkodása, humánus bánásmódja jellemez, tagadni nem lehet.

Föltétlenül szép eredménynek kell venni azt a körülményt, hogy a monori kerület, mely már hosszú ideje erős függetlenségi érzelmű, mégis oly táborot toborzott össze, mely az elvek mellett mindenestre és talán első sorban Ladányi személyének szólt, arra méltán reá szolgált a multba és szolgál a jelenben is.

A kerület elvi győzelmé ez uttal lehet Kispestre vereség is, mert Ladányi tapasztalata, az ő topographiai ismerete lehet, hogy impulst adott volna a rohamos fejlődésnek és főleg Kispest jövőjére nagy horderóval bírt volna.

Ezzel szemben nem akarjuk mondani, hogy a kerület jelenlegi képviselője Lukáts Gyula nem viselheti érdekeinket szíven, sőt el is várjuk és reméljük, hogy jóakarattal, utánjárassal és alapos információkkal segíteni óhajt abban a munkában, mely községünk érdekeinek szolgálatában annyira kívánatos és melyre létjogosultságot a község huszonöt éves fennállása és jelene nyújt.

Ha a sors jövőnket idegen kezekre bízta a magasabb befolyás terrenumán, de biztosítékot adott arra Ladányi főszolgabíróban, hogy községünk a maga szűk kis világában megkapja azokat a jótékony erőket melyekre szüksége van s melynek alapján a haladás lejtőjén emelkedhetik.

Ladányi ismét és egészben a miénk maradt abban a körben, melyben húsz évi munkásságának szépen kifejlett gyümölcsét mi mindnyájan élvezzük.

Az ő kedves személye, reményünk továbbra is bizalmunk.

Le a kajappal! Éljen Ladányi László a járás szeretett főszolgabírája!

HIREK.

Jótékony czélu színelőadás.

Molnár Imre, a kitűnő műkedvelő színész társaival november hó elsején (vasárnap) színelőadást rendez a Bódy-féle színházban a szegény iskolás gyermekek felruházására. Színe kerül ez alkalommal »Molnár és Gyermekek«, melyben a főszerepeket Leitner József, Turba Ida, Singer Jolán, Bedi Imre, Formanek Giza, Molnár Imre, Pajor Ödön, Joós Erzsike, Turba József, Herkner Vincze, Komlóssy Győző, műkedvelők játsszák. A jótékony czél érdekében ajánljuk az előadást a nagyközönség figyelmébe.

Eljegyzés.

Fischhof Henrik, helybeli nyomdatulajdonos jegyet váltott Fischhof Jakab, érsekújvári kereskedő szeretetre méltó leányával, Rózával. Gratulálunk!

Rimély püspök Rudoif trónörököséről.

A kispesti Rudolf-fogadalmi templom jávára kiadandó emlékalbum felette érdekes cikket kapott ft. dr. Rimély Károly beszercebányai püspök ő méltóságától Rudoif trónörökös Gizella és Klotild királyi hercegnők egykori magyar nyelv és irodalom tanárától. A cikkben, amelyet ő méltósága a Cziklay Lajos hírlapíró szerkesztése alatt megjelenő emlékkönyv számára írt, sok igen érdekes, még eddig nyilvánosságra nem hozott adat van felhalmozva. Így a többek között a kir. herceg egy napon nagy meglepetésre azt kérte hön szeretett magyar tanárától, hogy olvasás végett a Kossuth Lajosnak beszédeit adja át neki. A tanár zavarba jött s a kérelem a király elé került. Ő felsége megengedte az anti-dinasztikus beszédek elolvasását s Rudolf kir. herceg olvasott is belőlök egy keveset nagy figyelemmel, de aztán szó nélkül félre tette és többé soha se beszélt rólok. A följegyzések között, amelyeket ő méltósága volt tanítványáról, Rudolf trónörököséről az emlékalbum számára megírt, versek is vannak, amelyeket Rudolf trónörökös, mint styl gyakorlatokat írt 1873-ban a király trónraléptének huszonöt éves évfordulóján. Rudolf trónörökös is jelen volt az ünnepélyen, mint született ezredes, az ezredparancsnok élén. Különösen érdekesek a nagytudományu püspök ur cikkének ama részei, amelyekben a trónörökös neveléséről, vallásos ihletségű gyermekkoráról és később az eszménységűltől való eltántorításáról beszél.

Banket.

A monori kerület képviselője, Lukáts Gyula tiszteletére a kispesti polgárság a jövő hét derekán bankettet rendez a Vigadó nagytermében. A banketre Kossuth Ferenczet is meghívják. A fogadtatás előre láthatólag igen impozáns lesz és hihetőleg a polgárság teljes részvétele mellett fog a banket ünnepelesen lefolyni.

Sárvár és plébánosunk.

Biztunk mind a kettőben. Biztunk a sárvári kerület választásában és Ribényi jelöltségében. A két rokon fogalom azonban ma már egymástól eltérő fogalomra vált. Sárvár másban bizott, mi pedig vissza kaptuk plébánosunkat, azt a bizalmat, melyet ami szeretetünk, ápol iránta a község jövőjét illetőleg. Sárvárban csalódott, de bennünk nem csalódhatik, mert őszinte az a ragaszkodás, melylyel mi vagyunk nemes tulajdonai iránt, tiszta a vágyunk, melylyel körünkbe birni óhajtjuk. A történetek után feledje Sárvárt és keressen vigasztalást a mi községünk rózsás határai között, a mi ragaszkodásunkban, melyre mi büszkék vagyunk az ő személyében. Isten hozta újra vissza körünkbe!

Új vendéglős.

A Bódy-féle színházi bor- és sör-csarnokot Novatzky József vette bérbe, ki Stefan János jelenlegi vendéglőstől december 1-én veszi át, az üzletet. Mint halljuk Novatzky kitűnő konyhát és italokat fog tartani, mi mindenestre kívánatos is lenne főleg a kaszinó érdekében. Majd meglátjuk annak idején, mennyi igaz a dologból.

Szép tett.

Arról értesülünk, hogy a vasuti igazgatóság a folyó hó 26-án a kiállításba kiránduló iskolás gyermekek részére ingyenes utazást engedélyezett, mely szép és humánus tett önmagát dicséri és kifejezést ad annak a nemes gondolkodásnak, mely a vasuti intézőségnek az újabb időben sajátja. Mi megvagyunk győződve, hogy azon esetben, ha a vasuti igazgatóság mindenkor ily figyelemmel viselődik az általános érdekekre, úgy azon ellenszenv, mely az intézőség és a község között fenn áll, rövid idő múlva, a hasonló jóindulat gyakorlásában, teljesen el fog enyészni. Őszintén óhajtjuk, hogy így legyen.

Omnibus közlekedés.

Tény és való, hogy az omnibus közlekedés megindult. A mit hű-hónak vélték sokan, ténynyé vált. Megkezdődött a harc újra a vasut ellen, természetesen nem azzal a jogosággal, mint annak idején; mert az akkori viszonyok föltétlenül szükségét látták az ősőbb, bár kényelmetlen utazásnak, míg ma, midőn a vasuti háromnegyed órás közlekedés és a menetdíj elég kedvező, meddő kísérlet és sajnálandó törekvés az ellenkezés. Az omnibus tulajdonosok bizonyára jövőt vélték teremteni ügyüknek, midőn a közlekedést újra megindították, de a kudarc elvégre is be fog köszönteni. Kár volt a már elszenderült ügyet újra feltámasztani, mert a minő reményteljes volt az ébredés, olyan sajnálandó lesz a csalódás, mely e végzetes vállalatot nyomon kíséri. Am lássák akkor a kezdeményezők a következő ményeket, mert előre látható, hogy a jelenlegi közlekedés, bár 17 kocsis fordul meg naponként kedvező menetrenddel, nem fogja még a kiadásokat sem fedezhetni, kevésbé jövedelmet biztosítani. A vállalat jókora összeg pénzt dugott belé a felszerelésbe, melynek bizonyára kárát fogja vallani keserű elégedetlenséggel. Most már hiába, minden befektetés megtörtént, a közlekedés megindult és így csak jó szerencsére van szükség, mely azonban hihetőleg cserbe fogja hagyni a vállalatot. Mi nem kívánjuk, de félünk, hogy bekövetkezik jóslatunk.

A bucsu.

Hatalmas néparadatot ölelt magába az idei Vendel-bucsu, melynek főokát a választási mozgalmak adták, főleg a megtartott programmbeszédek, melyek hatalmas tömeget vonzottak a község házhoz térre. Innen oszlott el a tömeg különféle irányban zsufozásig megtöltve a kocsimákat, hol zene mellett elmélkedett a jó kedély a késő órákig. Rendezvény nem történt.

Korcsmázó iskolás gyermekek.

Megbotránkoztató tényről értesítenek bennünket hiteles helyről. A dolog mivolta abban nyilvánul, hogy a szülők vasárnaponként gyermekeiket is elviszik a korcsmába és ott még borral is traktálják. A bucsu napján is szemtanuk szerint az összes korcsmák tele voltak

gyermekkel, kik nem épen épületesen viselkedtek, sőt akadtak olyanok is, kik többet ittak keleténél és botrányokat provokáltak. Ajánljuk az illetékes hatóság és iskolai igazgatóság figyelmébe ez erkölcsrontó körülményt, melynek megszüntetésére a leghathatósabb eszközök felhasználásától sem kell visszariadni.

Tanfelügyelői látogatás.

F. hó 27-én meglátogatta a helybeli állami iskolákat Tóth József királyi tanácsos, tanfelügyelő és a látottak és halottak felett kellő megalapozást fejezte ki az egyes osztálytanítóknak. Mint értesülünk e látogatás összefügg a Felső-Kispesten felállítandó IV. fiu- és leányosztályok mielőbbi berendezhetőségével és megnyitásával is. Kívánatos is lenne már egy a gyermekekre, mint a tanítókra a nevezett osztályok megnyitása; mert az Eggert-utcai IV-ik fiu osztályban csak 110 növendék van össze zsufozva.

Köszönetnyilvánítás.

En mint a Kispest-Szt.-Lőrinczi függetlenségi és 48-as kör alelnöke, úgy a kör mint saját nevemben, legmélyebb köszönetemet nyilvánítom Kispest polgárainak tántoríthatatlan, elvhi magatartásukért, melyet a lezajlott képviselőválasztásoknál tanúsítottak. Különösen köszönöm Herbacsék Bertalan, Reiner Adolf, Majthényi Ferencz, Schérecz Ferencz, Tárnok Árpád, Bán Kálmán Szabó Pál, Kiss Antal és Rusznyák Ferencz uraknak önfeláldozó közreműködésüket, melyet pártunk zászlajának diadalra vezetésében kifejtettek. Hazafias üdvözléssel: Varju Kálmán.

Gyermekeink a kiállításon.

Bartos Gyula, helybeli állami tanító osztályával f. hó 26-án meglátogatta az ezredéves kiállítást. A gyermekek legszebb rendben és kellő magyarázatok mellett tekintették meg a kiállítás nevezetesebb pavillonjait, maradandó képet szerezvén maguknak arról a nagyszerű alkotásról, mely az ezredéves haza méltó disze. A kirándulásról a gyermekek a legvidámabb hangulatban tértek haza a 1/28 órai vonattal. Az állomásokon a szülők már vártak a hazaérkező gyermekeket, kik örömmel beszélték el a látottakat. A kirándulásra több szülő is részt vett. Sajnos, hogy csak egy tanító vállalkozott e hazafias elismerésre méltó tette.

Választás után.

— Kortes: (Átnyújtja a számlát) Mindent megtettünk, de . . . . .

— Jelölt: (Közbeszólva) Hagyjuk a mentegődzést. A baj főoka az volt, mint hallom, hogy ön népszerűtlen ember. Hogy merete akkor a toborzást elvállalni?

— Kortes: Bocsánat, de bevallom, hogy ezzel akartam népszerűséget szerezni magamnak.

— Jelölt: Köszönöm szépen! Most már tisztában vagyok.

— Kortes: Én még nem, mert még 200 pengőt kapok.

— Jelölt: Majd ha fagy. (Faképnél hagyva.)

Tableaux!

A tolvajfogó mackó.

Mulatságos eset történt a napokban egy közeli községben. Egy medvetáncoltató meghált egy korcsmában, s mackóját bekötötte az üresen álló disznóolba, a melyben azelőtt egy meglehetősen kihizott sertés volt. Éjféltájban, mikor már a vendégek rég elszédedtek a korcsmából és a házbelieliek is nyugalomra tértek, egyszer csak fájdalmas jajkiáltás hallatszott a korcsma udvarán. Az alvók felriadtak és kifutottak megnézni, mi történt. A disznóolat feltörve találták, a medve karjai pedig egy szerencsétlen embert tartottak, a ki a nem várt ölélés fájdalmaiban remülten kiáltott segítség után. Mikor a szerencsétlen embert a medve karjaiból kiszabadították, megvallotta, hogy azt a disznót akarta elhajtani, melyet az elköltözött lakó magával vitt, de a kinek elköltözéséről csak a medvétől nyert késő, de emlékezetes értesítést.

Klasszikus Arany Biblia.

Klasszikus Arany Biblia cím alatt páratlanul fényes diszmunka van sajtó alatt. A mű két hatalmas folio kötetből fog állani. Az első kötetet, mely az üdv-ószövetségi történelmét, Izrael viszontagságos életét adja, a szentírás elbeszélése szerint, a modern kutatás vivmánya-inak felhasználásával Dedek Crescens Lajos; a második kötetet, az új-szövetséget és Jézus Krisztus életét. Hock János írta. Szerzők a mivel nagy község fejlett igényeinek óhajtának e kiváló biblikus művel eleget tenni. Az első kötethez Vaszary Kolos hercegprímás, a másodikhoz Császka György kalocsa-bácsi érsek irt előszót. A három színben nyomott diszmunka-hoz, melynek czimlapja mintegy 20 színt tüntet fel s a legszebb Corvin-kódex után készült, 126 színes műmelléklet és igen gazdag kiviteli családi krónika járul. A műmellékletek Rubens, Rembrandt, Michelangelo, Carlo Dolci, Champagne, Veronese stb. klasszikus műveit mutatják be teljesen hű és igaz másolatokban. A minta-füzet most, az első kötet még karácson előtt jelenik meg.

KISPESTI SZÍNHÁZ.

Jóteknony czélu műkedvelői előadás.

Vasárnap: 1896. November 1.

MOLNÁR ÉS GYERMEKE.

HIRDETMEÉNYEK.

Négy telek a község-ház és vasut közelében eladó.

Értesítés nyerhető:

Kispesten,

Nagy Sándor-utca 395. szám alatt.

T. cz.

Miután kilátás van arra, hogy az idén jó szőlő termés lesz és sok bor van raktáron a következő leszállított árak mellett mérem:

Bösingi 94-es asztali fehér bor 40 helyett 35 kr. Schiller bor 26 kr. literje.

Számos megrendelésért esedez.

5 palaczkától kezdve, kivá-natra, házhoz is szállítok.

Tisztelettel

KRAKAUER MÓRNÉ
Kispesten,
a Fő-utca és Üllői-út sarkán.